

have jo set i disse Dage, hvad de langvarige Forhandlinger angaaende Arbejdsløsheden have ført til. Dette Thing foreslog at give en Gave til de nødlidende Folk; men det kunde ikke vedtages, fordi det stred mod Landstingets Principer. Det andet Thing var enigt med Regjeringen i, at der burde udføres offentlige Arbejder, som kunde skaffe Arbejderne Fortjeneste; men det kunde ikke gennemføres, fordi det stred mod dette Things Principer at forhandle vigtigere Sager med den nuværende Regjering. Og hvad blev Resultatet? Det blev lig Nil. Hvad burde Resultatet have været? Både, at der blev vedtaget en Lov om de mange offentlige Arbejder, som foreligge, og at der blev vedtaget en Nødhjælp til dem, som nu gaa ledige og sulte. Begge disse Resultater burde være opnaaede, men intet af dem kunde opnaas, fordi de lovgivende Forsamlinger ikke kunne arbejde sammen. Det forekommer mig, mine Herrer, at Ingen under disse Omstændigheder kan nære Tvivl om, at der bør foretages Forandring i denne Tingenes Tilstand, og dog have vi i Gaar hørt Folkethingets høitærede Formand udtale, at Grundloven var god nok, som den var, den trængte ikke til Forandring. Nu skal det ikke nægtes, at den meget ærede Formand har indtaget en Særstilling til denne Grundlov. Det vil erindres, at det for en Del var ved hans Stemmegivning, at 5te Juni Grundloven blev forandret, og at vi i Stedet derfor fik den reviderede Grundlov af 1866. Da man i sin Tid fra demokratisk Side bebrejdede den høitærede Formand hans Stemmegivning i denne Sag, svarede han: "Denne Grundlov er brugbar, naar blot Folket er vaagent." Men, mine Herrer, Folket er vaagent; det har været vaagent lige siden den Tid, og det har været vaagent væsentlig ved den meget ærede Formands energiske Bestræbelser. Men dog har det ikke lykkes at gennemføre Grundloven saaledes, at den kan bruges til det, den skal bruges til. Den er nemlig kun en Form, hvorigjennem vi skulle vedtage Finansloven og andre Love. Maar det nu ikke er lykkes i 20 Aar, vil det da lykkes i det 21de Aar? Jeg tvivlet i høi Grad derom. Den Stilstand, hvori Lovgivningen er traadt ind, kan ikke taales længere. Landet gaar til Grunde derved. Landet og Folket vaander sig i Smærter under denne, det kan ikke blive ved saaledes; Forandring maa og skal og bør ske, derom kunne vi let blive enige. I ethvert andet Land vilde Knuden for længe siden have været hugget over enten fra den ene eller

den anden Side, men det ligger ikke for vor Befolkning. Hos os Danste hugges Knuden ikke over, man løser den ikke, den strammes og strammes, indtil det brister; men i ethvert andet Land, navnlig i de sydlige Lande, vilde man have set enten en voldelig Handling fra Regjeringens Side eller fra Folkets Side, lad os sige det rent ud: enten Statskup eller Revolution. Et Folk kan i Længden ikke finde sig i en saadan Tilstand. Her hos os, mine Herrer, hjælpe vi os med Surrogater; ligesom man bruger Løvetand i Stedet for Kaffe, saaledes hjælper man sig her med Fortolkninger i Stedet for Statskup. De udrette ikke nær det Samme; men i alt Fald — det gaar! Fra anden Side skal jeg ikke benægte Muligheden af, at vi, navnlig her i Kjøbenhavn, hvor Nøden er stor, og Fortvivlelsen blandt Arbejderne nærved at komme paa det Høieste — de Herrer kjende maaste ikke Forholdene som jeg — kunde komme til at opleve en saadan Rejsning, hvorimod det ærede Medlem fra Kristianshavn (Hørdum) i sin Tid advarede. Jeg skal ikke benægte Muligheden af, at Folket bragt til Fortvivlelse ved Nød og Glendighed og hele den sørgelige Tilstand, der findes her i Landet, kunde lade sig henrive til spontane Rejsninger; men, mine Herrer, den Slags Rejsninger udrette slet Intet. Der er ingen Regjering, som gaar af Veien for saadanne vilkaarlige Rejsninger, og den Regjering, der gjorde det, fortjente ogsaa at begraves i en Kendeften. Denne Regjering gjør det vist allermindst nu, efter at den har faaet plukket den lille Buket af blaa Ajerminer. Jeg tror ikke, at denne Regjering gif af Veien for en saadan øieblifflig Rejsning, og en Revolution foregaar ikke her i Landet, det kan man være ganske sikker paa, en Revolution, baseret paa en vidtforegret og velforberedt Sammensværgelse, hvor en høi Militær staar i Spidsen, saaledes som vi kjende det fra de sydlige Lande, hvor man en Nat — saadant Noget foregaar altid om Natten — bemægtiger sig Regjeringens Personer, over Gjengjæld imod dem, sætter dem i Kængjel og danner saa selv en provisorisk Regjering. Sligt sker ikke i dette Land. Man finder i Danmark lettere 20 Cicero'er end een Catilina. I den Retning have vi Intet at vente. Derfor vi ikke paa Lovlig Maade — og det sømmer sig ogsaa bedst for os — søge at tilvejebringe en Forandring i den bestaaende Tilstand, maa vi gaa i et haabløst politisk Ufsøre en Arrække igjennem, inden vi kunne vente at komme ud deraf, og saa maa Land